

Preek n.a.v.
Filipensen 4
EEN RIJK EN HEERLIJK GOD
door

Ds. G. Broere

1961- 1968
predikant te
Dinteloord en Prinsenland

Een rijk en heerlijk God

Liturgie:
Psalm 105 : 1 en 2
.Wet des Heeren
Psalm 119 : 88
Schriftlezing:
Psalm 23
Filippenzen 4 :10-19
Psalm 23 : 1, 2, 3
Psalm 146 : 3
Psalm 118 : 7

Tekst: Filippenzen -4 : 19

*"Doch mijn God zal naar Zijn rijkdom vervullen al uw
nooddrift, in heerlijkheid door Christus Jezus."*

Gemeente,

Reeds een hele poos geleden heeft men de apostel Paulus van zijn vrijheid beroofd en onschuldig gevangen gezet. In deze situatie is nog steeds geen verandering gekomen, integendeel! Het proces tegen de apostel is in een zo ver gevorderd stadium, dat iedere dag de beslissing van de keizer te Rome kan worden verwacht. In die grote wereldstad wacht de apostel op de uitspraak. Hij weet, dat hij van deze machthebber geen heil te verwachten heeft. Het vonnis staat reeds bij voorbaat vast. Ongetwijfeld zal het de doodstraf wezen.

Waarom heeft Paulus dit verdiend? Terecht kan deze vraag gesteld worden, waar wellicht de enige fout van de apostel, althans door de bril van de Romein gezien, geweest is zijn geloof en zijn prediking aangaande de Christus der Schriften. Deze man heeft zijn leven moeten stellen in de dienst van het Evangelie. Rusteloos heeft hij geijverd voor de zaak van zijn Heere na het gebeuren op de weg van Damascus. Wanneer de apostel daaraan terugdenkt vervult hem grote dankbaarheid. Dat de Heere hem dat heeft willen waardig keuren. Dat was niet uit verdienste, doch uit genade.

Hij heeft zich het Evangelie van Christus niet geschaamd en kan er daarom vrede mee hebben, dat het einde van zijn loopbaan aanstaande is. Hij heeft de goede strijd gestreden, de loop beëindigd, voorts is hem weggelegd de kroon der heerlijkheid.

Een werkzaam leven wordt afgesloten. Op vele plaatsen heeft hij het Evangelie mogen brengen. Drie grote zendingsreizen heeft hij gemaakt. In Klein-Azië en in Griekenland is zijn naam verbonden aan vele gemeenten, die eveneens moeilijke tijden tegemoet gaan. Ook zij zullen niet worden ontzien als Rome zich opmaakt om aan het Christendom een eind te maken. Om al deze gemeenten verkeert de apostel in zorg, om hen worstelt hij en waar zich de gelegenheid voordoet aarzelt de apostel geen moment om hen te troosten en te bemoedigen. Hij wil hen op de gevaren, die hen bedreigen voorbereiden. Een gewaarschuwd man telt voor twee.

Zo is hij dan nu vanuit Rome bezig met de gemeente Pilippi. De eerste Europese gemeente door hem gediend. Wat staan alle gebeurtenissen daar de apostel nog duidelijk voor de geest. De grote tegenwerking, het verblijf in de gevangenis. Toch heeft de Heere ook daar de arbeid willen zegenen. Er is een gemeente gegroeid, klein maar actief. Een gemeente, die hem ook in zijn gevangenschap niet vergeet. Filippi bidt voor mij, steunt en draagt me. Zelfs heeft Filippi het risico genomen een afgevaardigde naar Paulus te zenden. Ze heeft hem ook een gave geschonken. Niet dat de apostel hierom verlegen zou zijn, maar alle medeleven doet zo goed. Het troost en versterkt. Het is alsof daardoor wordt gezegd "Paulus, wij vergeten U niet, wij staan naast U, we leven met U mee."

Zie hier de gelegenheid, welke door de apostel wordt aangegrepen om Filippi te bedanken voor het geschenk. Tegelijk een prachtige gelegenheid om voor de laatste keer de gemeente te zeggen, wat hij op het hart heeft. Want deze gemeente heeft zo haar eigen zorgen en noden. Welke gemeente heeft dat niet? Het zijn tenslotte toch allemaal mensen niet waar? Elk mens heeft zijn eigen gedachten, maar ook zijn eigen gebreken. Waar Pilippi mee te kampen heeft is de eensgezindheid en de verleiding. Het kost strijd om één geheel te vormen, waarin de één de ander uitnemender acht dan zichzelf, en waarin aan alle verleiding weerstand geboden wordt. De nood is er en de strijd dient gestreden. Elk mens heeft zo zijn zorgen, zijn nooddrift zoals de tekst dat noemt. Er is in ons leven zoveel nood. We hebben dat aan onszelf te wijten. Zingt niet reeds de psalmdichter: "Wat is de mens, wat is in hem te prijzen, dat Gij O Heer hem gunsten wilt bewijzen?" Laat ons bedenken, dat wij onze God verlaten hebben en

daarom smart op smart te vrezen hebben.

We hebben hulp en steun zo bitter hard nodig, maar willen er maar al te vaak niet van horen. Wij denken maar te dikwijls, dat we alles zelf kunnen, dat we niemand nodig hebben. Maar wat komen we daar bedrogen mee uit. Het brengt ons niets dan schade en schande. Het zal ons eens berouwen. Laat het U gezegd wezen, dat U zonder hulp niet kunt. U bent in Uzelf machteloos en hulpeloos, gebonden aan Gods grote tegenstander Satan en daardoor ellendige diep in nood. Zo heeft Paulus zichzelf moeten leren kennen, zo heeft hij de gemeente, ook Filippi, moeten onderwijzen. Zo kan hij ook in zijn laatste brief niet anders dan de gemeente bepalen bij haar nooddrift. Wie anders kan haar helpen dan de Heere, die ook de apostel tot het laatste toe met Zijn genade heeft ondersteund. Zijn genade was Paulus genoeg geweest. Zijn kracht werd in Paulus zwakheid volbracht. O, welk een heerlijk wonder, dat de Heere nog tot helpen gereed is. Hij laat de mens maar niet aan zijn lot over, ook U niet. Nog wil de Heere redden en trekken met de koorden van Zijn liefde en genade. Onbegrijpelijk na alles wat wij hebben gedaan, ondanks onze schuld. . . . Hij kan en wil en zal in nood zelfs bij het naderen van de dood volkomen uitkomst geven. Wat zal het dan vreselijk zijn te moeten vallen in de handen van een levend God en uit Zijn mond te moeten horen: "Gaat weg van Mij, want gij hebt niet gewild ... en ... Ik heb U nooit gekend" Maar nu valt ook te verstaan waarom de apostel niet klaagt over zijn banden en verdrukkingen, maar hoe *hij* dankbaar roemen kan in de vrije gunst en daar de gemeente nog bij bepalen mag. Want de dankbare toon overheerst in de tekst. Zij is een getuigenis, een geloofsbelijdenis. Hier kan en mag de grote reis mee worden aanvaard. Wat de apostel eigenlijk doet? Met zijn gemeente Filippi voor het aangezicht van God treden. Heeft de Heere niet zelf ons voorgehouden: "Roep mij aan in de dag der benauwdheden en ik zal er U uithelpen" Hier in de tekst spreekt het persoonlijke, want de apostel benadrukt sterk de woorden *Mijn God* Wij mogen weten, dat dit geen willekeurige woorden zijn geweest. In het aangezicht van de dood vertelt de apostel Filippi en ons wie de Heere voor hem wezen mag door genade! Zijn God, Zijn alles. De grote, heilige en rechtvaardige God, die de zonde niet ongestraft laat, Wien geen mens zien kan en leven. Die God, die van nature tegenover Paulus was, dien Paulus vervolgde, is voor hem geworden. De Heere is aan de spits getreden, degenen die hem hulp bieden! Dat was de ontferming in zijn leven geweest, dat was de troost in druk hem toegezegd. Mijn God prijs ik U aan. Hem heb ik mogen dienen.

Zijn macht en trouw heb ik mogen ondervinden. Deze God alleen kan alle zorgen en noden wegnemen. Hij vergist zich nooit. Er zijn geen grenzen aan Zijn macht. Vest al uw hoop op Hem. Mijn God, hoe heerlijk moet ons dat in de oren klinken. Dat te kunnen, dat te mogen zeggen. Kunt ge U iets rijkers, iets heerlijkers voorstellen. Zo God voor ons is, wie zal tegen ons zijn? Mijn God heeft alles voor mij over gehad, zelfs het liefste wat Hij had mij niet onthouden. En niet alleen mij, ook U lezers van mijn brief, Filippensen en al die anderen. "Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn enig geboren zoon gegeven heeft." Wie op die God zijn vertrouwen leert stellen komt nooit beschaamd uit! Zoek toch die God nu, nu het nog het heden der genade is. Wendt U naar Hem en wordt behouden al gij einden der aarde. Die God bedriegt U nooit.

Mijn God, maar wie is de mijne? Lezer, wie is Uw. God?

In de plaats van de levende God maakt de mens zich andere goden. Ach, U kent ze toch wel, er zijn er zoveel. De goden van de eeuw, die de God der goden dood verklaren, die beweren durven een god te zijn in het diepst van hun gedachten. Laat U zich door dezulken ook bedriegen, bouwt U uw Baals? Wentel uw weg op de Heere. Toef langer niet! De tijd der genade wordt kort. Nog is de weg door Christus geopend ook voor u te betreden.

De Heere is rijk in barmhartigheid en groot in mededogen. Hij wijst geen berouwvol tot Hem vluchtend zondaar af. Paulus spreekt in de tekst over vervullen. Hebt U nooit ontdekt hoe leeg U bent van uzelf? Zonder de Heere zijn we de beklagenswaardigste van alle schepselen. Nu zegt ons de apostel, dat de Heere ons kan volmaken. Ja laat ons onze leegheid maar ontdekken. De leegheid van de dingen dezer wereld, waar we van nature zo vol van zitten. Zij kunnen ons niet helpen. Maar wie zijn leegheid mag leren kennen, die wordt door de Heere gevuld, vervuld. We worden vol gemaakt. Het is Gods eigen werk.

Zo is de Heere een rijk God, rijk in barmhartigheid en groot in mededogen. *Hij* ontfermt zich. "Hij is het, die ons Zijne vriendschap biedt. Hij handelt nooit met ons naar onze zonden". Hij neemt de noden weg. Daarom juicht Gods strijdende kerk "Weg wereld, weg schatten, gij kunt niet bevatten hoe rijk dat ik ben. 'k Heb alles verloren, maar Christus verkoren, wiens eigen ik ben" Arm naar uzelf spreekt ons het Evangelie van een rijke God. Aan armen zal Hij uit genade Zijn hulpe ter verlossing tonen, *Hij* slaat hun zielen gade. Hun bloed hun tranen en hun lijden *zijn* dierbaar in Zijn oog. Genade maakt mededeelzaam. Mijn God voor U „zo stelt de apostel het duidelijk in de tekst. Het is voor de apostel eenvoudig ondenkbaar dat het

anders zou *zijn*. Toch weet ook Paulus van de mogelijkheid der verharding. Zegt hij zelf niet elders in zijn brieven, dat het Evangelie de Joden een ergernis is en de Grieken een dwaasheid? Heeft ook Demas hem niet verlaten toen hij de tegenwoordige wereld, die in de macht van de boze *is*, had lief gekregen? Wie het zonder die God waagt komt voor eeuwig om! Met des te meer klem wijst hij Filippi op haar God. Eens heeft ze Hem beleden, laat ze dan deze goede belijdenis ook vast houden, wat ook de nooddruft wezen mag, hoe hoog de nood mag komen. God, die de Zijnen niet vergeet zal ook dan Zijn genade openbaren daarin, dat alle nooddruft wordt vervuld. Dat vraagt een afhankelijk leven. Hier ontdekken we het verband met de gelezen en gezongen psalm 23 "De Heere is mijn Herder" Blijf het daarom van Hem verwachten.

Wat dat vraagt? Dat vraagt geloof, afzien van zichzelf. Hier gaat de mens eraan, hier is het alles van de Heere alleen, tot Zijn eer alleen. *Niets* uit ons, maar 't al uit Hem. De Heere zet Zijn werk voort. Lezer, dat vraagt Uw hart. Met minder kan het niet. En weet dan, dat Uw hart daar allerminst toe bereid is. Van nature hebt U aan de kennis van des Heeren wegen geen lust, is Uw hart gesloten voor de ontfermingen Gods. Hoe zal dat hart dan geloven kunnen in de Heere en in Hem alleen. Dat zult U niet kunnen, maar wanneer de Heere werken wil aan Uw hart, uw oude door de zonde verwoeste hart wil herscheppen, dan wordt ook het onmogelijke mogelijk. Daarom bidt de dichter "Herschep mijn hart en reinig Gij, O Heer, die vuile bron van al mijn wanbedrijven". Het hart vernieuwd door genade, daarom bekeert U en leeft, want waarom zoudt gij sterven? Hoe de Heere dan wel alle nooddruft vervullen zal? Het antwoord in de tekst te lezen luidt: in heerlijkheid. De Heere, zo kan de apostel ons beklemtonen, doet nooit half werk. Hij neemt er geen genoegen mee als Zijn werk maar net voldoende is. Reeds in het scheppingsverhaal staat te lezen: "God zag al wat Hij gemaakt had en ziet het was zeer goed".

Zou de Heere dan in het werk der herschepping met minder genoegen nemen? Alle nooddruft wordt door Hem veranderd in heerlijkheid. Hij zal heerlijk voorzien. O, welk een troost in tijden van druk, als de aanvechtingen komen, als de strijd groot wordt. Want satan zit niet stil. Zo gemakkelijk geeft hij zijn buit niet uit handen. Als de zondaar dreigt te bezwijken, dan *is* daar het woord van de tekst. De Heere zal heerlijk voorzien. *Wie* denkt hier niet onmiddellijk aan de geschiedenis van Abraham en Izaäk op de berg Maria, waar Abraham geroepen werd zijn zoon te offeren? Toen sprak de oude, beproefde, datzelfde woord "De

Heere zal voorzien" Zoals toen, zo ook nu, de Heere blijft dezelfde, al veranderde de aarde van plaats, al werden de bergen verzet in het hart van de zeeën. De Heere voorziet heerlijk *in* Christus de grote Plaatsvervanger, de Middelaar, de Verlosser. In en door Hem wordt in alle nooddrift genadig voorzien.

Het lam ter slachting gegeven is de enige redding. "Ik zal U niet begeven noch verlaten" werd in Hem realiteit. God gaf Hem Als Zijn ziel zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zo zal *Hij* zaad zien. In Hem alles en dat allemaal om niet!

Op indrukwekkende wijze schenkt de Heere Zijn zegen. Zijn heerlijkheid straalt erdoor heen, ze wordt gezien en ervaren. Zijn rijkdom is waarborg voor de heerlijke vervulling. Dan te bedenken, dat zonder Christus God tegen ons is..... Deze verlosser kunt U niet missen. Zonder Hem geen vergeving en verzoening, geen behoud, geen rust en geen troost.

Hier horen we Heidelbergse Catechismus vragen: "Wat is Uw enige troost beide in leven en in sterven?" Lezer kunt U die vraag naar waarheid reeds beantwoorden? Is Jezus Uw Heiland? Zo zal God heerlijk vervullen door Christus Jezus. Met deze boodschap besluit de apostel zijn loopbaan in deze wereld. Een vervolger van Christus werd een vervolgte, een hater mocht door genade worden een liefhebber. Heeft hij voor zijn gemeente iets rijkers, iets heerlijkers dan dit getuigenis? Een rijk en heerlijk God vervult alle nooddrift naar ziel en lichaam beide. Zo vertrouwt de apostel Filippi toe aan de genade Gods, welke is in Christus Jezus de Heiland. Met die God mag ze het wagen. Die God zal Zijn kerk in stand houden.

Dat is Paulus blijdschap en vreugde in het aangezicht van de dood. Ook zijn nooddrift wordt heerlijk voorzien. Zijn lijden zal heel spoedig worden een eeuwig verblijden. Zijn geloven zal overgaan in aanschouwen. Alles wordt vervuld omdat een rijk en machtig God in ontferming neerziet op een mensdom verloren in schuld en in genade nederdaalt om het verlorene te zoeken en het weggedrevene terug te halen.

Dan rijst de laatste vraag uit onze tekst: Dat doet God naar het woord van de apostel, maar is dat ook voor mij? Ik zo'n groot zondaar, die zo vele jaren lang mijn God hebben tegengestaan, me heb verzet. Zal de Heere aan mij nog in genade willen gedenken? Laat U dan gezegd zijn: "De Heere heeft nog geen lust gehad .in Uw dood, Hij geeft U nog het heden der genade.

Koop dan toch deze tijd uit!" Nog nooit heeft de Heere tot het zaad van Jacob gezegd dat het Zijn aangezicht maar tevergeefs moest zoeken. Naar

Zijn rijkdom onze nooddruft. Hier hoor ik een kleine jongen, die tegenover een sterkere jongen staat, zeggen: "Ik zal er mijn vader eens bijhalen, want mijn vader is sterk, die kan alles."

Wie dat hoort glimlacht om de kindertaal. Maar doet Paulus .hier eigenlijk niet hetzelfde. Mijn God is toch om Christus wille mijn Vader? Mijn Vader kan en wil U ten allen tijde tot steun en hulpe zijn.

Deze blijdschap maakt de apostel dankbaar en blij met de dood voor ogen, ze doet hem niet bevreesd zijn. Hij vermag immers alle dingen door Christus, die hem kracht geeft, in zijn lijden en druk. Het leven is hem Christus en het sterven gewin.

Ja, zalig hij, die in dit leven
Jacabs God ter hulpe heeft.
Hij, die door de nood gedreven
zich tot Hem om troost begeeft.
Die zijn hoop in 't hachlijkst lot
vestigt op den Heer zijn God.

Amen.

